

[Poul Dam.]

rejser ind i landet igen. Det rimelige er, at et sådant pas udstedes vederlagsfrit, og at i det hele taget statens holdning til borgerne bliver den, at statens service til borgerne er gratis. Den betales rimeligt og naturligt gennem vore almindelige skatter.

Med denne begrundelse behøver jeg slet ikke gå ind på det, hr. Otto Mørch sagde om de sociale hensyn osv.; de er naturligvis meget rigtige. Men det væsentlige er det principielle. Hvorfor i alverden skal staten opføre sig over for borgerne, som om borgerne er nogle generende personer, der skal straffes med at betale gebyrer, hver gang staten yder dem en service?

Vi vil gerne være med til et udvalgsarbejde, og i det vil vi stille et ændringsforslag, der går ud på, at gebyret afskaffes.

Kjær Rasmussen: Jeg er meget enig i hr. Poul Dams principielle betragtninger, og deraf følger naturligvis, at også vi synes, at det er et dårligt forslag, justitsministeren her kommer med. Så vidt vi kan se, må det være en menneskeret at kunne få et pas, også uden at man skal kravle over en stor økonomisk barriere først. Pasudstedelse må ikke være et beskatningsobjekt. Vi har her i landet tiltrådt menneskerettighedskonventionen, og vi er, og med rette, forargede, når andre lande hindrer deres borgere i at rejse ud. Jeg tror, vi skal passe meget på ikke at komme til at rejse en økonomisk barriere omkring dette land.

Hanne Reintoft: Dette lovforslag må nok ses i større sammenhæng, nemlig også som et led i regeringens hidtige sparebestrebelse, der som alle de andre forsøg på at spare rammer det almindelige menneske. Rejseliv og internationalt samkvem er heldigvis taget til i de sidste år, men denne meget væsentlige fordyrelse af passene vil for den jævnt lønnede familie blive en om ikke katastrofal, så dog igen mærkbar belastning, og jeg vil gerne sige, at også vi kunne gå ind for, at pas var gratis.

Jeg skal heller ikke gå nærmere ind på det, der kort er antydnet i bemærkningerne, rimeligheden mellem den service, der er ved paskontrolstederne, og politiets evne til at kontrollere det, der burde kontrolleres, f. eks. narkotikaindsmugling, i forhold til

betalingen. Men der er enkelte ting, som også jeg vil anmode udvalget om at arbejde meget grundigt med, og her vil jeg meget gerne støtte den socialdemokratiske ordfører. En række mennesker har arbejde, der betinger, at de er indehavere af et pas. Det er simpelt hen adgangsbillet for at få det arbejde. Det gælder først og fremmest arbejdere i transporterhvervene, jeg kan nævne flyvningen, søfolkene og langturschaufførerne, og jeg vil gerne her allerede nu høre, om ministeren vil overveje at være positiv i udvalget over for at gøre i hvert fald udstedelsen af pas gratis for de grupper, der simpelt hen er tvunget til at have et sådant for at komme til at udøve deres erhverv. Det er et rent mellemværende mellem staten og den enkelte borger, men for disse mennesker her er det som sagt en adgangsbillet, og det problem må løses ved en naturlig fritagelse.

Justitsministeren (Thestrup): Jeg vil gerne takke samtlige ordføre, naturligvis særlig de ordførerne, der har tiltrådt det af mig fremsatte forslag.

Hr. Otto Mørch ville have at vide, om den forhøjelse af afgiften for passene, der er foreslået, svarer til den dækning af udgifterne, der er omtalt, og jeg skal prøve at skaffe fornødne oplysninger herom. Jeg er meget interesseret i det, hr. Otto Mørch sagde om forenklingen af administrationen af passene. Det synes jeg var en ting, som vi skulle tage op i udvalget.

Jeg vil gerne gøre opmærksom på, at der i bemærkningerne til lovforslaget står, at pas kan udstedes uden gebyr, hvis den pågældende er uformuende og det af hensyn til hans erhverv eller af andre særlige grunde er nødvendigt, at han er i besiddelse af pas.

Hr. Otto Mørch rejste spørgsmålet om pensionisterne og de søfarende, der skal have pas, og om grønlænderne, og disse spørgsmål er det rimeligt at tage op i udvalget.

Hr. Jørgen Andersen rejste spørgsmålet om, hvorvidt der var taget højde for, at der kan risikere at komme en række pasfornyelser i slutningen af perioden, inden loven træder i kraft. Det er der. Når vi angiver her, at man regner med en årlig merindtægt på 11 mill. kr., er det jo et særdeles